

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Praze rozhodl v senátu složeném z předsedkyně JUDr. Věry Šimůnkové a soudců Mgr. Ing. Petra Šuránka a Mgr. Jana Čížka ve věci

žalobce: **P. Ch.**
bytem P. 124, P.
zastoupen advokátem Mgr. Tomášem Maxou
sídlem Petrská 1136/12, 110 00 Praha 1

proti
žalovanému: **Krajský úřad Středočeského kraje**
sídlem Zborovská 81/11, 150 21 Praha 5

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 1. 7. 2016, č. j. 046445/2016/KUSK-DOP/HRO, sp. zn. 046445/2016/KUSK /4,

takto:

- I. **Žaloba se zamítá.**
- II. **Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.**

Odůvodnění:

1. Žalobce se domáhá zrušení v záhlaví označeného rozhodnutí (dále jen „napadené rozhodnutí“), jímž žalovaný zamítl odvolání žalobce a potvrdil rozhodnutí Městského úřadu Beroun, odboru správního a obecního živnostenského úřadu (dále jen „správní orgán I. stupně“), ze dne 23. 2. 2016, č. j. MBE/12749/2016/SPR-Sps, sp. zn. 1711/2016/SPR (dále jen „prvostupňové rozhodnutí“). Prvostupňovým rozhodnutím byl žalobci podle ustanovení § 118c odst. 1 zákona č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích

a o změnách některých zákonů, ve znění zákona č. 48/2016 Sb. (dále jen „zákon o silničním provozu“) zadržen řidičský průkaz do doby pravomocného rozhodnutí o přechinu, neboť dne 29. 1. 2016 řídil motorové vozidlo značky Opel, přestože mu byl vysloven zákaz řízení všech motorových vozidel.

2. Žalobce považuje napadené rozhodnutí za nezákonné, neboť zadržen může být pouze platný řidičský průkaz, jímž však žalobce nedisponoval, poněvadž dne 15. 1. 2016 nabylo právní moci rozhodnutí o přestupku podle § 125c odst. 1 písm. f) bodu 3 zákona o silničním provozu, kterým mu byla uložena sankce zákazu činnosti spočívající v zákazu řízení motorových vozidel.
3. Žalobce uvedl, že účelem institutu zadržení řidičského průkazu je vyloučit konkrétního řidiče ze silničního provozu do doby pravomocného skončení řízení o přestupku nebo trestném činu, což vyplývá z ustanovení § 118b odst. 2 zákona o silničním provozu, který spojuje se zadržením řidičského průkazu osobě, která je držitelem řidičského oprávnění, zákaz řídit po dobu tohoto zadržení motorové vozidlo. Podle žalobce tak není možné neplatný řidičský průkaz, který se stává neplatným v okamžiku pravomocného rozhodnutí o zákazu řízení motorových vozidel, zadržet, ale toliko odebrat. Žalobce citoval obdobné závěry i z rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 30. 9. 2014, č. j. 9 As 93/2014 – 27 (dále jen „odkazovaný rozsudek“) a poukázal také na sdělení zástupce veřejné ochránkyně práv ze dne 1. 6. 2016, sp. zn. 2013/2016/VOP/PL, (dále jen „sdělení zástupce VOP“), v němž byl vysloven obdobný závěr jako v odkazovaném rozsudku, tedy že žalobci nebylo možné řidičský průkaz zadržet, ale pouze odebrat jako neplatný doklad.
4. Podle žalobce se žalovaný navíc nevypořádal s argumenty uvedenými v odkazovaném rozsudku, čímž zatížil své rozhodnutí vadou nepřezkoumatelnosti pro nedostatek důvodů.
5. Žalovaný ve vyjádření k žalobě nejprve zrekapituloval skutkový stav a průběh správního řízení a uvedl, že není možné aplikovat závěry odkazovaného rozsudku, neboť se týkají jiného skutkového stavu. Žalovaný také uvedl, že neexistuje ustanovení zákona, podle kterého by bylo možné považovat zadržený (neplatný) řidičský průkaz pouze za odebraný. K odebrání průkazu je nutné zahájit správní řízení o odebrání tohoto průkazu. Žalovaný navrhl žalobu jako nedůvodnou zamítnout.

Skutková zjištění vycházející z obsahu správního spisu

6. Ze správního spisu soud zjistil následující pro věc relevantní skutečnosti:
7. Správní orgán I. stupně obdržel dne 2. 2. 2016 oznámení o zadržení řidičského průkazu žalobce podle ustanovení § 118a odst. 1 písm. h) zákona o silničním provozu se stručným popisem skutku: *„dne 29. 1. 2016 v době od 21:03 hod. do 21:15 hod. v prostoru 27,0 km až 28,0 km dálnice D5 směr Plzeň řídil Petr Chmelík (...) vozidlo OPEL INSIGNIA, rz x, mpz SK, i přesto, že mu byl vysloven zákaz řízení motorových vozidel, vydaný Městským úřadem Havlíčkův Brod pod č.j.: DOP-3459/2015-10, na dobu 1 měsíce, a to od dne 15. 1. 2016 do dne 15. 2. 2016, kdy rozhodnutí nabylo právní moci dne 15. 1. 2016, čímž je jmenovaný důvodně podezřelý ze spáchání přechinu Maření výkonu úředního rozhodnutí a vykázání dle § 337/1 písm. a), zák. č. 40/2009 Sb. – Trestního zákoníku. Dle § 118b odst. 1 z. č. 361/2000 Sb., byl řidiči s odkazem dle § 118a odst. 1 písm. h) z. č. 361/2000 Sb., zadržen řidičský průkaz číslo x.“*

Přílohou tohoto oznámení bylo i potvrzení o zadržení řidičského průkazu podepsané žalobcem.

8. Dne 4. 2. 2016 bylo zahájeno správní řízení o zadržení řidičského průkazu. Od 19. 2. 2016 byl žalobce ve správním řízení zastoupen advokátem, který ho zastupuje i v tomto soudním řízení.
9. Dne 22. 2. 2016 zaslal zmocněnec žalobce správnímu orgánu I. stupně vyjádření k podkladům pro rozhodnutí, ve kterém argumentoval tím, že není možné zadržet řidičský průkaz, který je neplatný, a to z důvodů vyplývajících z výše odkazovaného rozsudku Nejvyššího správního soudu.
10. Dne 23. 2. 2016 bylo vydáno prvostupňové rozhodnutí, kterým bylo rozhodnuto o zadržení řidičského průkazu žalobce, neboť řídil motorové vozidlo, přestože mu byl vysloven zákaz řízení motorových vozidel.
11. Dne 8. 3. 2016 doručil zmocněnec žalobce správnímu orgánu I. stupně odvolání proti prvostupňovému rozhodnutí, ve kterém znovu zopakoval argumenty týkající se nemožnosti zadržet neplatný řidičský průkaz.
12. Správní spis dále obsahuje sdělení zástupce VOP, který ve věci žalobce vyjádřil přesvědčení o tom, že není možné zadržet neplatný řidičský průkaz a též poukázal na závěry odkazovaného rozsudku Nejvyššího správního soudu.
13. Dne 1. 7. 2016 vydal žalovaný napadené rozhodnutí, jímž zamítl odvolání žalobce podle ustanovení § 90 odst. 5 správního řádu. V odůvodnění uvedl, že lze mít zadržení řidičského průkazu do doby pravomocného rozhodnutí o přestupku za důvodné a plně v souladu s platnými právními předpisy. Důkazní materiál považoval za dostatečný a přesvědčivý. Tím, že bylo žalobci prokázáno, že řídil motorové vozidlo, přestože mu byl vysloven zákaz řízení motorových vozidel, byla jednáním žalobce naplněna zákonná podmínka ustanovení § 118a odst. 1 písm. h) zákona o silničním provozu. Dále se žalovaný vypořádal s námitkou ohledně nemožnosti zadržet neplatný řidičský průkaz. K tomu uvedl, že je sice pravda, že byl řidičský průkaz žalobce neplatný dle ustanovení § 118 odst. 1 písm. b) zákona o silničním provozu, neboť údaje v něm uvedené neodpovídaly skutečnosti, zároveň ale žalobce řídil nejen s neplatným řidičským průkazem, ale dopustil se i závažnějšího jednání, kterým porušil zákon, neboť řídil v době sankce zákazu činnosti spočívající v zákazu řízení motorových vozidel na dobu 1 měsíce. Žalovaný se neztotožnil s interpretací Nejvyššího správního soudu, potažmo sdělením zástupce VOP, protože ustanovení § 118a odst. 1 písm. h) zákona o silničním provozu nelze aplikovat pouze na zahraniční řidiče, ale je aplikovatelné i na tuzemské řidiče.

Splnění procesních podmínek a rozsah soudního přezkumu:

14. Soud vycházel při přezkumu žalobou napadeného rozhodnutí ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování žalovaného [§ 75 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“)], přičemž napadené rozhodnutí přezkoumal v mezích uplatněných žalobních bodů, jimiž je vázán (§ 75 odst. 2 věta první s. ř. s.). Vady, k nimž by byl povinen přihlídnout z moci úřední, soud neshledal.

15. Soud o žalobě rozhodl bez jednání, a to v souladu s § 51 odst. 1 s. ř. s. Žalobce vyjádřil souhlas s vydáním rozhodnutí bez jednání již v podané žalobě a žalovaný na základě výzvy soudu neoznámil svůj nesouhlas s rozhodnutím věci bez jednání. Proto lze mít za to, že s tímto postupem souhlasil.

Posouzení žalobních bodů

16. Klíčové pro posouzení důvodnosti podané žaloby je zodpovědět otázku, zda je možné zadržet podle ustanovení § 118b odst. 1 zákona o silničním provozu neplatný řidičský průkaz, případně zda český právní řád upravuje institut odebrání neplatného řidičského průkazu a zda je řidičský průkaz řidiče, kterému byla uložena sankce v podobě zákazu řízení motorových vozidel, neplatný.
17. Žalobci byl prvostupňovým rozhodnutím zadržen řidičský průkaz podle ustanovení § 118a odst. 1 písm. h) zákona o silničním provozu, jelikož řídil motorové vozidlo přesto, že mu byl uložen zákaz řízení motorových vozidel. Žalobce motorové vozidlo řídil v době trvání sankce zákazu řízení motorových vozidel.
18. Podle ustanovení § 103 zákona o silničním provozu je řidičský průkaz listina, která osvědčuje řidičské oprávnění držitele a jeho rozsah a kterou držitel prokazuje své jméno, příjmení a podobu, jakož i další údaje v ní zapsané podle tohoto zákona.
19. Podle ustanovení § 105 odst. 1 písm. g) zákona o silničním provozu obsahuje řidičský průkaz údaje skupiny vozidel, které je držitel oprávněn řídit, a datum vzniku řidičského oprávnění pro každou z těchto skupin vozidel.
20. Řidičský průkaz je podle ustanovení § 118 odst. 1 písm. b) zákona o silničním provozu neplatný, jestliže údaje o řidičském oprávnění v něm uvedené neodpovídají skutečnosti.
21. Podle ustanovení § 94a odst. 1 věty první zákona o silničním provozu pozbývá držitel řidičského oprávnění řidičské oprávnění dnem právní moci (mimo jiné) rozhodnutí, kterým mu byl soudem uložen trest nebo příslušným správním úřadem sankce zákazu činnosti spočívající v zákazu řízení motorových vozidel.
22. Dne 15. 1. 2016 nabylo právní moci rozhodnutí Městského úřadu v Havlíčkově Brodě, č. j. DOP-3459/2015-10, jímž byla žalobci na jeden měsíc uložena sankce zákazu řízení motorových vozidel (dále jen „rozhodnutí o zákazu řízení motorových vozidel“). Dnem nabytí právní moci tohoto rozhodnutí pozbyl žalobce v souladu s ustanovením § 94a zákona o silničním provozu řidičské oprávnění. Vzhledem k tomu, že je údaj o řidičském oprávnění, resp. údaje o skupině vozidel, jež je držitel řidičského oprávnění oprávněn řídit, uveden na řidičském průkazu, musí být nezbytně shledán neplatným podle ustanovení § 118 odst. 1 písm. b) takový řidičský průkaz, jehož držitel pozbyl řidičské oprávnění, poněvadž údaje o řidičském oprávnění v něm uvedené neodpovídají skutečnosti.
23. Na základě výše uvedeného porovnání skutkového stavu a platné právní úpravy nelze dospět k jinému závěru, než že byl řidičský průkaz žalobce v době, kdy mu byl zadržen, tj. dne 29. 1. 2016, neplatný. Ostatně tento závěr má oporu i v ustanovení § 14 odst. 4 písm. b) vyhlášky č. 31/2001 Sb., o řidičských průkazech a o registru řidičů, ve znění účinném od 14. 3. 2016 Sb. pozdějších předpisů (dále jen „vyhláška o řidičských průkazech“), v němž se

uvádí, že podle odstavců 2 (*odevzdaný řidičský průkaz nebo mezinárodní řidičský průkaz, který je neplatný nebo jeho platnost skončila anebo ho nebude možné vrátit osobě, na jejíž jméno je vystaven, se znehodnotí odstrížením pravého horního rohu*) a 3 (*do seznamu, který tvoří přílohu skartačního protokolu, se zaznamenají údaje o jménu a příjmení držitele odevzdaného řidičského průkazu, jeho rodné číslo atd.*) obecní úřad obce s rozšířenou působností nepostupuje v případech, kdy důvodem neplatnosti odevzdaného řidičského průkazu nebo mezinárodního řidičského průkazu je pouze pozbytí řidičského oprávnění v důsledku pravomocně uloženého trestu nebo sankce zákazu činnosti spočívající v zákazu řízení motorových vozidel nebo v důsledku dosažení celkového počtu 12 bodů v bodovém hodnocení.

24. Podle ustanovení § 118b odst. 1 věty první zákona o silničním provozu je policista oprávněn z důvodů uvedených v § 118a odst. 1 písm. a) až h) zadržet řidičský průkaz. Pod písmenem h) tohoto ustanovení je jako důvod zadržení řidičského průkazu uvedena situace, kdy řidič řídil motorové vozidlo, přestože mu byl soudem uložen trest nebo správním orgánem uložena sankce zákazu činnosti spočívající v zákazu řízení motorových vozidel.
25. Pakliže by soud přistoupil na argumentaci žalobce, že řidiči nelze zadržet *neplatný* řidičský průkaz, nebylo by možné nikdy přistoupit k zadržení řidičského průkazu podle ustanovení § 118a odst. 1 písm. h) zákona o silničním provozu. Soud má na mysli výhradě situaci, kdy řidič, kterému byla uložena sankce zákazu řízení motorových vozidel, neodevzdal v rozporu se zákonem řidičský průkaz, neboť v případě, že by řidičský průkaz řádně odevzdal, nemohl by mu být zadržen, neboť zadržení (neodevzdaného) řidičského průkazu je faktickým úkonem orgánu veřejné moci.
26. Žalobce v žalobě doslova uvedl, že „[ú]čelem institutu zadržení řidičského průkazu je vyloučit ze silničního provozu řidiče do doby pravomocného skončení řízení o přestupku nebo trestném činu.“ Dále odkázal na ustanovení § 118b odst. 2 zákona o silničním provozu, ve kterém je uvedeno, že „po dobu zadržení řidičského průkazu nesmí držitel řidičského oprávnění řídit motorové vozidlo“, z čehož žalobce dovozuje, že „smyslem zadržení řidičského průkazu je zakázat řízení motorových vozidel osobě, která je držitelem řidičského oprávnění, a která by jinak mohla i nadále řídit motorová vozidla. Pokud určitá osoba nebyla vůbec držitelem řidičského oprávnění, nemohla by již na základě této skutečnosti řídit motorová vozidla, proto by bylo ve zjevném rozporu se smyslem tohoto institutu zadržovat dané osobě řidičský průkaz.“
27. Důvodová zpráva k návrhu zákona č. 411/2005 Sb.¹, kterým se měnil zákon o silničním provozu, a který znovu zavedl institut zabránění řidiči v jízdě a zadržení řidičského průkazu, uvádí: „(...) policie, ale i správní orgány požadují znovuzavedení institutu zadržení řidičského průkazu. Považují jej za nezbytný předpoklad účinnosti zásahů proti řidičům, kteří se dopustili závažného protiprávního jednání (...). Vzhledem k této společenské objednávce je

- ¹ Z důvodu přehlednosti textu uvádí soud úplný název předpisu zde: zákon č. 411/2005 Sb., kterým se mění zákon č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích a změnách některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 200/1990 Sb., o přestupcích, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 247/2000 Sb., o získávání a zdokonalování odborné způsobilosti k řízení motorových vozidel a o změnách některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů, a některé další zákony.

institut zadržení řidičského průkazu novelou (zákona o silničním provozu) opětovně zaveden. Je však součástí institutu zabránění v jízdě, které je jedinou možností, jak okamžitě vyřadit nezpůsobilé řidiče nebo nezpůsobilé vozidlo z provozu na pozemních komunikacích a ochránit tak ostatní účastníky tohoto provozu.“ Soud tak souhlasí s žalobcem definovaným účelem zavedení institutu zadržení řidičského průkazu pouze částečně. Jistě je účelem vyloučit ze silničního provozu určitou skupinu řidičů, ale bylo by proti smyslu zákona, kdyby se toto vyloučení týkalo pouze řidičů s řidičským oprávněním, neboť jak bylo uvedeno výše, uložení zákazu činnosti spočívajícím v zákazu řízení motorových vozidel má za následek pozbytí řidičského oprávnění. Zároveň ale platí, že možnost uložení trestu zákazu řízení motorových vozidel lze uložit jen u těch nejzávažnějších přestupků, neboť tento trest má zabránit řidiči – pachateli – v pokračování ohrožování bezpečnosti a plynulosti provozu svým společensky škodlivým jednáním. O závažnosti takového jednání svědčí i skutečnost, že tyto přestupky není možné projednat v blokovém řízení a uložit tak za ně nižší sankci (srov. § 125c odst. 7 zákona o silničním provozu ve znění účinném do 19. 2. 2016 – pozn. soudu). Pakliže je tedy zákaz činnosti spojen se snahou chránit bezpečnost a plynulost silničního provozu před společensky velmi závažným jednáním, pozbývalo by smyslu, kdyby nemohl být zadržen řidičský průkaz řidiči, který nejen že porušoval pravidla silničního provozu takovým způsobem, že mu byl (v minulosti, avšak stále trvá) uložen zákaz řízení motorových vozidel, ale nerespektoval ani zákonnou povinnost odevzdat v souladu s ustanovením § 94a odst. 2 zákona o silničním provozu řidičský průkaz příslušnému obecnímu úřadu obce s rozšířenou působností, a hlavně porušil i samotný zákaz činnosti, čímž vlastně zmařil účel opatření zákazu řízení motorových vozidel.

28. Je zřejmé, že řidič, který není držitelem řidičského oprávnění, protože mu byl uložen zákaz řízení motorových vozidel, ale vlastní ještě stále řidičský průkaz, není způsobilý k řízení motorových vozidel. Zároveň ale může zneužívat držení byť neplatného řidičského průkazu k podvodnému jednání, kdy se může snažit například v rámci rutinních dopravních kontrol skrýt svou nezpůsobilost k řízení motorových vozidel. Držení (i neplatného) řidičského průkazu výrazně ulehčuje nezpůsobilému řidiči, kterému byl uložen trest zákazu řízení motorových vozidel, skrývat svou řidičskou nezpůsobilost a účastnit se silničního provozu způsobem, který mu byl s ohledem na jeho předchozí škodlivé jednání zakázán. Nezadržení neplatného řidičského průkazu řidiči, který nedisponuje řidičským oprávněním, tak může fakticky zvýšit šanci na to, že bude tento řidič pokračovat v porušování právních předpisů, neboť mu bude umožněno skrývat ztrátu řidičského oprávnění faktickým držením řidičského průkazu.
29. V ustanovení § 118b odst. 2 zákona o silničním provozu shledává soud speciální právní úpravu k situaci, kdy je řidiči zadržen řidičský průkaz podle ustanovení § 118a odst. 1 písm. a) – g) zákona o silničním provozu, neboť pouhým zadržením řidičského průkazu nedochází k pozbytí řidičského oprávnění, a proto bylo třeba v zákoně stanovit, že řidič, kterému byl zadržen řidičský průkaz, nesmí řídit motorová vozidla, i když tímto zadržením řidičského průkazu nepozbyl řidičské oprávnění. Pro upřesnění soud znovu odkazuje na ustanovení § 80 zákona o silničním provozu, ze kterého zjevně vyplývá, že právě řidičské oprávnění opravňuje jeho držitele k řízení motorového vozidla, nikoli vlastnictví řidičského průkazu, které pouze osvědčuje řidičské oprávnění držitele a jeho

rozsah. Naproti tomu v případě předpokládaném v ustanovení § 118a odst. 1 písm. h) zákona o silničním provozu řidič již pozbyl řidičské oprávnění. Tomuto řidiči není třeba speciálním ustanovením (§ 118b odst. 2 zákona o silničním provozu) zakazovat řízení motorových vozidel, neboť je nesmí řídit z podstaty ustanovení § 80 zákona o silničním provozu, protože není držitelem řidičského oprávnění.

30. Podle zdejšího soudu je možné zadržet řidičský průkaz pouze z důvodů uvedených v ustanovení § 118a zákona o silničním provozu, ale není možné jakési „odebrání“ neplatného řidičského průkazu, neboť tento postup není zákonem jakkoli upraven. Podle čl. 2 odst. 3 Ústavy státní moc slouží všem občanům a lze ji uplatňovat jen v případech, v mezích a způsoby, které stanoví zákon. Pro srovnání lze odkázat na ustanovení § 16 odst. 2 zákona č. 328/1999 Sb., o občanských průkazech, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o občanských průkazech“), které předpokládá zadržení neplatného občanského průkazu: *„obecní úřad obce s rozšířenou působností, ministerstvo, matriční úřad nebo policie mohou zadržet občanovi neplatný občanský průkaz anebo občanský průkaz, o kterém lze mít důvodně za to, že se stane neplatným na základě rozhodnutí podle § 11 odst. 2; současně je mu vydáno potvrzení o občanském průkazu a zadržený občanský průkaz je bezodkladně odeslán obecnímu úřadu s rozšířenou působností, který občanský průkaz vydal (...).“* Vyhláška č. 400/2011 Sb., kterou se provádí zákon o občanských průkazech a zákon o cestovních dokladech, ve znění pozdějších předpisů, pak obsahuje přílohu č. 4: *Vzor tiskopisu potvrzení o občanském průkazu*, ve kterém je jako jeden z důvodů vydání tohoto potvrzení *zadržení neplatného občanského průkazu*.
31. Avšak podobná úprava možnosti odebrání/zadržení neplatného řidičského průkazu, pouze z důvodu, že je neplatný, nikoli zadržení řidičského průkazu z důvodů předpokládaných v ustanovení § 118b zákona o silničním provozu, neexistuje. Lze uvést i příklad situace, kdy by *odebrání* neplatného řidičského průkazu řidiči, který je ale nadále držitelem řidičského oprávnění, výrazně zkomplikovalo možnost podat si žádost o vydání nového řidičského průkazu. Zjistila-li by například dopravní hlídka při běžné dopravní kontrole, že je řidičský průkaz kontrolovaného řidiče neplatný (například z možná i nejčastějšího důvodu, že uplynula doba jeho platnosti), a tento průkaz by řidiči *odebrala*, zabránila by mu tak v možnosti řádně si zažádat o vydání řidičského průkazu podle § 109 odst. 2 písm. d) zákona o silničním provozu (*„řidičský průkaz se rovněž vydá držiteli řidičského oprávnění, kterému končí platnost řidičského průkazu nebo jehož řidičský průkaz je neplatný podle § 118),* neboť podle § 109 odst. 8 písm. c) zákona o silničním provozu musí být k žádosti o vydání řidičského průkazu přiložen řidičský průkaz, jde-li o vydání podle odstavce 1 písm. d) zákona o silničním provozu [*správně má být odkaz na odst. 2 písm. d), neboť odstavce 1 tohoto ustanovení se na písmena dále nečlení – pozn. soudu*]. Zákon neupravuje alternativu, že by měl konkrétní obecní úřad s rozšířenou působností tento řidičský průkaz již k dispozici z důvodu odebrání pro neplatnost. Řidič by tak musel podávat žádost o vydání řidičského průkazu podle ustanovení § 109 odst. 2 písm. g) zákona o silničním provozu, čímž by už na něho ale dopadala povinnost zaplatit správní poplatek. Oproti tomu v situaci, kdy dochází k výměně řidičského průkazu, kterému pouze uplynula jeho platnost, je výměna podle ustanovení § 110 odst. 4 bezplatná. Soud také zdůrazňuje, že v § 109 odst. 2 písm. d) zákona o silničním provozu je odkazováno na obecnou neplatnost podle § 118, není zde

specifikována například neplatnost řidičského průkazu podle § 118 odst. 1 písm. a) zákona o silničním provozu. Žádný zákon ani vyhláška neupravují procesní postup v případě odebrání řidičského průkazu pro neplatnost, jako je tomu ve výše uváděném případě neplatných občanských průkazů. Neexistuje formulář, který by byl vystaven řidiči, jemuž byl odebrán neplatný řidičský průkaz a který by mohl předložit v uvedené žádosti o vydání řidičského průkazu namísto odebraného neplatného řidičského průkazu. Je proto třeba konstatovat, že odebráním řidičského průkazu pouze pro jeho neplatnost by se konkrétní správní orgán dopustil nepřipustné svévole.

32. Soud neopomněl povinnost řidiče odevzdat neplatný řidičský průkaz podle ustanovení § 113 odst. 1 zákona o silničním provozu, avšak blíže se touto povinností nezabýval, neboť není podstatná pro posouzení podané žaloby.
33. Soud se zároveň neztotožňuje s argumentací, kterou žalobce předkládá prostřednictvím odkazovaného rozsudku a vyjádření zástupce VOP, které z odkazovaného rozsudku taktéž vychází. V odkazovaném rozsudku se Nejvyšší správní soud zabýval skutkově odlišnou situací, kdy byl konkrétnímu řidiči zadržen řidičský průkaz v době, kdy již netrvala sankce zákazu činnosti spočívající v zákazu řízení motorových vozidel. Nebyla tak naplněna podmínka ustanovení § 118a odst. 1 písm. h) zákona o silničním provozu. Podle zdejšího soudu je v nyní projednávané věci stěžejní, že žalobce řídil motorové vozidlo v době, kdy mu byla uložena sankce zákazu řízení motorových vozidel. Ustanovení § 118b odst. 1 zákona o silničním provozu nestanoví podmínku, že smí být zadržen pouze platný řidičský průkaz a ani nestanoví podmínku, že smí být zadržen řidičský průkaz pouze takovému řidiči, který disponuje řidičským oprávněním. Ustanovení § 118b odst. 2 zákona o silničním provozu je pak speciálním opatřením pro případy zadržení řidičského průkazu z důvodů uvedených v § 118a odst. 1 písm. a) – g) zákona o silničním provozu, neboť v těchto případech neztrácí řidič automaticky řidičské oprávnění a je třeba mu zabránit v pokračování činnosti, kterou ohrožuje bezpečnost a plynulost silničního provozu. Naproti tomu v případě předpokládaném v § 118a odst. 1 písm. h) zákona o silničním provozu daný řidič již řidičské oprávnění nemá, tudíž nesmí řídit motorová vozidla a není třeba mu to zvlášť zakazovat.
34. Zároveň se soud neztotožňuje ani s argumentem žalobce, který tvrdí, že možnost zadržení řidičského průkazu podle § 118a odst. 1 písm. h) zákona o silničním provozu dopadá pouze na zahraniční řidiče. Tento právní názor sice, bohužel nesprávně, převzal i zástupce VOP, avšak nijak ho neodůvodnil, pouze uvedl, že *„pokud městský úřad ve svém rozhodnutí uvádí, že stěžovateli byl řidičský průkaz zadržen proto, že řídil vozidlo v době zákazu činnosti, považují za opodstatněné stěžovatelovo tvrzení v odvolání, že důvod pro zadržení řidičského průkazu, uvedený v § 118a odst. 1 písm. h) zákona o silničním provozu, bude naplněn v případě zahraničního řidiče, kterému byl na území České republiky uložen trest nebo sankce zákazu činnosti spočívajícího v zákazu řízení motorových vozidel.“*
35. Soud ale zjistil, že žalobce v odvolání proti prvostupňovému rozhodnutí uvedl: *„Pouze pro úplnost dodávám, že s ohledem na judikaturu Nejvyššího správního soudu je zřejmé, že k naplnění důvodu pro zadržení řidičského průkazu uvedeného v § 118a odst. 1 písm. h) ZPPK nemůže dojít v situaci, kdy řidič není držitelem řidičského oprávnění. V souladu s § 94a odst. 1*

ZPPK ztrácí řidičské oprávnění osoba, které bylo toto oprávnění uděleno v České republice. Důvod pro zadržení řidičského průkazu uvedený v § 118a odst. 1 písm. b) ZPPK tak bude naplněn v případě zahraničního řidiče, kterému byl na území České republiky uložen trest nebo sankce zákazu činnosti spočívajícího v zákazu řízení motorových vozidel.“ Předestřená citace § 94a odst. 1 zákona o silničním provozu je chybná, neboť toto ustanovení uvádí, že „[d]ržitel řidičského oprávnění pozbývá řidičské oprávnění dnem právní moci rozhodnutí, kterým mu byl soudem uložen trest nebo příslušným správním úřadem uložena sankce zákazu činnosti spočívajícího v zákazu řízení motorových vozidel (...).“ Citované ustanovení tak neobsahuje a nikdy neobsahovalo podmínku, že by se muselo jednat o oprávnění vydané v České republice, což je zcela podstatná informace mající vliv na posouzení podmínek pozbytí řidičského oprávnění. Žalobce si tuto podmínku svévolně do citace vložil a zástupce VOP tuto verzi interpretace přejal, aniž by se vypořádal se skutečností, že se jedná o citaci nesprávnou.

36. Taktéž ani ustanovení § 80 zákona o silničním provozu nikdy neobsahovalo podmínku, že se muselo jednat o řidičské oprávnění vydané v České republice. Naopak z výkladu ustanovení § 104 odst. 2 zákona o silničním provozu lze mít důvodně za to, že řidičské oprávnění, které opravňuje k řízení motorových vozidel, mohlo být získáno i v kterémkoli jiném státě. Ustanovení § 104 odst. 2 zákona o silničním provozu totiž uvádí, že „[ř]idičské oprávnění na území České republiky osvědčuje a) řidičský průkaz, b) řidičský průkaz vydaný jiným členským státem, c) řidičský průkaz vydaný cizím státem podle Úmluvy o silničním provozu (Víděň 1968) a Úmluvy o silničním provozu (Ženeva 1949) (dále jen „řidičský průkaz vydaný cizím státem“), d) mezinárodní řidičský průkaz vydaný cizím státem podle Úmluvy o silničním provozu (Víděň 1968) a Úmluvy o silničním provozu (Ženeva 1949) (dále jen „mezinárodní řidičský průkaz vydaný cizím státem“), e) řidičský průkaz člena diplomatického personálu zastupitelského úřadu cizího státu, který požívá výsad a imunit podle zákona nebo mezinárodního práva, případně jiných osob požívajících výsad a imunit podle zákona nebo mezinárodního práva, jsou-li v době řízení motorového vozidla na území České republiky.“ Pakliže je tedy zahraničnímu řidiči uložena sankce zákazu řízení motorových vozidel, i na něho dopadá ztráta řidičského oprávnění, byť se vztahuje svou působností pouze na území České republiky. Zároveň tento výklad není v kolizi s povinností řidiče odevzdat podle ustanovení § 94a odst. 2 zákona o silničním provozu řidičský průkaz příslušnému obecnímu úřadu obce s rozšířenou působností do 5 pracovních dnů ode dne, kdy nabylo právní moci rozhodnutí podle odstavce 1, neboť řidičským průkazem se podle ustanovení § 104 odst. 1 myslí řidičský průkaz České republiky. Jak český řidič, tak zahraniční řidič tedy ztrácí dnem nabytí právní moci rozhodnutí o zákazu činnosti řídit motorová vozidla řidičské oprávnění. Avšak pouze řidič, který disponuje řidičským průkazem České republiky, má stanovenou povinnost odevzdat řidičský průkaz příslušnému obecnímu úřadu obce s rozšířenou působností.
37. Ohledně námitky týkající se nepřezkoumatelnosti napadeného rozhodnutí proto, že se žalovaný nevypořádal s argumenty žalobce, podle nichž má být na daný případ aplikován odkazovaný rozsudek, soud konstatuje, že žalovaný sice neuvedl explicitně formulaci, že neaplikuje žalobcem odkazovaný rozsudek, a důvody této neaplikace, ale vypořádal se zvlášť s jednotlivými formulacemi a argumenty, které žalobce z rozsudku citoval.

Vypořádal se tak s postupem odebrání a zadržení řidičského průkazu a dále odlišil, že se v projednávaném případě nejednalo pouze o zadržení neplatného řidičského průkazu, ale též o situaci, kdy žalobce řídil motorové vozidlo i přes zákaz motorová vozidla řídit. Žalobní bod tak není důvodný.

Závěr a rozhodnutí o náhradě nákladů řízení

38. Po posouzení skutkové a právní stránky věci dospěl soud k závěru, že institut zadržení řidičského průkazu podle ustanovení § 118b zákona o silničním provozu je možné aplikovat i na neplatné řidičské průkazy v případě, že byly zadrženy řidiči, který řídil motorové vozidlo v době trvání sankce zákazu řízení motorových vozidel. Důvod zadržení řidičského průkazu podle § 118a odst. 1 písm. h) zákona o silničním provozu dopadá jak na tuzemské tak zahraniční řidiče. Pro obě skupiny řidičů je shodné, že nabytím právní moci rozhodnutí o uložení sankce zákazu činnosti spočívající v zákazu řízení motorových vozidel pozbývají řidičské oprávnění podle § 94a zákona o silničním provozu. Ustanovení § 118b odst. 2 zákona o silničním provozu je speciálním ustanovením k důvodům zadržení řidičského průkazu podle ustanovení § 118a odst. 1 písm. a) – g) zákona o silničním provozu, neboť zadržením řidičského průkazu neztrácí řidič automaticky řidičské oprávnění.
39. Vzhledem k tomu, že žalobní body nejsou důvodné a soud nezjistil žádnou vadu, k níž by byl povinen přihlédnout i bez námítky, byla žaloba zamítnuta (§ 78 odst. 7 s. ř. s.).
40. O náhradě nákladů řízení rozhodl soud podle § 60 odst. 1 s. ř. s. Žalobce nebyl v řízení úspěšný, a proto nemá právo na náhradu nákladů řízení. Žalovaný, který byl naopak plně úspěšný, požadoval náhradu nákladů řízení v paušální výši za písemné úkony ve věci s odůvodněním, že soudní přezkum není pokračováním správního řízení, přičemž § 60 s. ř. s. přiznává nárok na náhradu nákladů správnímu orgánu, které by nebyly vznikly podáním žaloby. Podle ustálené judikatury správních soudů však lze procesně úspěšnému správnímu orgánu přiznat náhradu pouze takových nákladů řízení, které přesahují rámec jeho běžné úřední činnosti (srov. usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 31. 3. 2015, č. j. 7 Afs 11/2014 – 47). V daném případě však žalovaný netvrdil, že mu vznikly náklady nad rámec jeho běžné úřední činnosti, a ani z obsahu soudního spisu takové náklady nevyplynou. Soud proto žalovanému náhradu nákladů řízení nepřiznal.

Poučení :

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Případně-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje,

v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

Praha 18. prosince 2018

JUDr. Věra Šimůnková, v. r.
předsedkyně senátu